

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 30P/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120208115
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mária Košťálová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120208115.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, dieťa rodičov: matka P. G. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. P. 7, A., zast. JUDr. Janou Juchovou, advokátkou so sídlom Trnavská cesta 60, Bratislava, a otec L. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XX, A., t.č. bytom P. XX, R. C. o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamieťa.

II. Súd maloletému ustanovuje za opatrovníka pre toto konanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava.

odôvodnenie:

1. Dňa 22.10.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by súd zaviazal otca odovzdať maloleté deti V. a L. do starostlivosti matky, zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa mesačne na každé dieťa a upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párný týždeň od piatka, kedy maloleté deti vyzdvihne zo školy a materskej škôlky do soboty 19:00, kedy deti odovzdá k rukám matky pred bydliskom matky a každý nepárny týždeň od piatka, kedy maloleté deti vyzdvihne zo školy a materskej škôlky do nedele 19:00, kedy deti odovzdá k rukám matky pred bydliskom matky.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila matka tým, že domácnosť, v ktorej žila s otcom, opustila z dôvodu psychického násillia zo strany otca a obavy pred fyzickým násillim a nevie sa s otcom dohodnúť na starostlivosti o maloletých. Otec má maloleté deti aktuálne vo svojej starostlivosti a nechce matke umožniť vykonávať starostlivosť o maloleté deti a bráni jej aj v styku s deťmi, a to napriek tomu, že sa matka starostlivosti dožadovovala a dožaduje. Otec súhlasí, aby matka deti navštívila počas dňa v dome, a povolil im aj jedno prenocovanie u matkyv sobotu zo dňa 26.09.2020 na 27.09.2020, avšak keď sa matka domáhala toho, aby jej deti ponechal aj nasledujúci deň, t.j. v nedeľu, otec to odmietol a prišiel si ich vyzdvihnúť z bydliska matky. Cez víkend 03.10.2020 až 04.10.2020 odmietol nechať deti prenocovať u matky. Matka sa opätovne domáhala, aby otec maloleté deti nechal prenocovať u nej cez víkend 10.10.2020 až 11.10.2020, čo otec opakovane odmietol s odôvodnením, že majú cez víkend program. Matke navrhol, že môže za deťmi prísť do domu v C. avšak odmietol jej ich odovzdať aby mohli prespať u nej. Matka tak dňa 09.10.2020 išla do domu v C. navštíviť deti aspoň po práci, kedy však dcéra nebola doma, išla vraj k svokre napriek tomu, že bola s otcom dohodnutá, že príde deti navštíviť. Okrem toho prichytila otca, ako sa jej hrabe v kabelke a v telefóne, kde našiel pripravený návrh tohto neodkladného opatrenia, matke sa vyjadril, že ak chce vojnu, bude ju mať. Otec nalieha na matku, aby sa vrátila do spoločnej domácnosti a deti používa ako rukojemníkov. Matka bola s obomi deťmi na materskej a rodičovskej dovolenke. Od otca odišla už počas tehotenstva so synom, kedy požiadala o zverenie dcéry do svojej starostlivosti, súd rozsudkom zo dňa 10.12.2015, č.k. XXP/XX/

XXXX, schválil rodičovskú dohodu, ktorou zveril maloletú V. do osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s maloletou. Po narodení syna sa matka vrátila do spoločnej domácnosti, s otcom detí postavili dom a presťahovali sa tam. V spoločnej domácnosti žili do 19.09.2020. Po presťahovaní do domu nastali medzi rodičmi partnerské problémy (otec bol nervózny, matke vyčítal záležitosti týkajúce sa financií a pod.). Od začiatku roka 2020 sa matka viac krát pokúsila odísť zo spoločnej domácnosti, prvý krát 24.1.2020, keď ju otec vyhadzoval z domu, odišla s oboma deťmi, bola u svojej matky, na nátlak otca sa vrátila, dňa 16.03.2020, len s maloletým synom, následne sa otec násilím pokúšal dostať do bytu matky a matka volala políciu. Keďže sa matke nepodarilo presvedčiť otca, aby s ňou ostala aj dcéra V., a tiež z dôvodu pandémie, sa matka vrátila do spoločnej domácnosti. Dňa 19.9.2020 sa matka definitívne rozhodla opustiť spoločnú domácnosť, pod tlakom psychického násillia, keďže hádky rodičov nevlývali dobre na deti. Dňa 15.09.2020 poslal otec matke sms: „Prosím ťa, aby si sa dnes pobalila a odišla z domu.“ Matka spolužitie s otcom považovala za neznesiteľné, opakovane ju vyhadzoval z domu, upodozrieval z nevery, opakovane matku schytil, triasol ňou, hodil ju do niečoho, spochybňoval matkin spôsob výchovy. Matka po odchode zo spoločnej domácnosti verila, že sa jej s otcom podarí dohodnúť a že bude súhlasiť, aby jej boli deti zverené do jej starostlivosti. Matka sa dňa 30.09.2020 obrátila na E., pracovníčka jej pomohla pripraviť návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, avšak matka váhala, verila, že sa jej podarí dohodnúť na starostlivosti o deti. Dňa 1.10.2020 si matka bola po svojej veci v dome, dožadovala sa starostlivosti o deti, avšak otec jej ich odmietol vydať s odôvodnením, že deti chcú byť uňho. Túto skutočnosť potvrdzuje svedok F. F., ktorý bol s matkou vyzdvihnúť osobné veci. Následne sa matka obrátila na n.o. Aliancia žien - cesta späť, ktorá jej poskytla sociálnu a právnu pomoc, ako to urobila aj v minulosti. Matka sa snaží ostať v kontakte s deťmi v rámci možností, ako jej to otec dovolí. Otec sa matke vyhráža, že deti uvidí iba každý druhý víkend. Matka sa snaží o kúpu väčšieho bytu. Deti chodia do ZŠ a MŠ v LG., matka deťom nechce vyrábať väčší stres a preto je rozhodnutá ponechať ich počas tohto roka v tejto ZŠ a MŠ. Keď deti prespávali u matky, hovorili, že chcú byť s matkou. Syn sa podľa ich vyjadrení v noci budil a plakal za matkou. Túto skutočnosť potvrdil aj otec, pričom argumentoval iba tým, aby sa matka vrátila domov. O deti sa v minulosti starala prevažne matka, otec trávil väčšinu dňa v práci, z práce chodil o 19:00, deťom sa nejako zvlášť nevenoval, všetka starostlivosť bola na matke. Otec sa snaží len dosiahnuť, aby sa matka vrátila do spoločnej domácnosti. Otec s maloletými deťmi nikdy nebol u lekára, nestaral sa o ne, keď boli choré, nechodil na rodičovské združenia ani matke nepomáhal v domácnosti. K návrhu matka priložila čestné prehlásenie pracovníčky Aliancie žien - Cesta späť, čestné prehlásenie F. F., návrh otca na zmenu rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností, rodné listy detí, rozsudok č.k. XXP/XX/XXXX, sms komunikáciu, zmluvu o budúcej kúpnej zmluve.

3. Keďže na tunajšom súde je vedené konanie ohľadne starostlivosti o maloletú V., č.k. XXP/XX/XXXX, súd uznesením zo dňa 23.10.2020 vylúčil časť návrhu týkajúcu sa maloletej V. na samostatné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 19P/51/2020 a spis bol pridelený zákonnému sudcovi, ktorý rozhoduje vo veci starostlivosti o maloletej V..

4. Súd vykonal dokazovanie listinami predloženými matkou a úradným záznamom v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletú V., č.k. XXP/XX/XXXX. Uvedený úradný záznam spísal zákonný sudca o telefonáte s otcom maloletých detí, keď otec uviedol nasledovné: Matka opustila spoločnú domácnosť, býva v podnájme v Trnave. Matka sa o deti nevedela riadne starať, v domácnosti neupratovala, deťom nevedela pripraviť jedlo. Deti sú momentálne v starostlivosti otca, čo je v súlade s ich vôľou. Otec nijako neobmedzuje matku v stretávaní sa s deťmi. V prípade ak matka podá návrh na úpravu práv a povinností k maloletým deťom, bude otec žiadať zverenie detí do jeho starostlivosti, pričom od matky nebude žiadať výživné a styk by ponechal neupravený.

5. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 328 ods. 2 druhá veta CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 367 ods. 1 a 2 CMP, Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. (2)

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 35 Zákona o rodine Ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom: v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

Podľa § 31 ods. 3 Zákona o rodine kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

Podľa § 31 ods. 4 Zákona o rodine na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

6. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujamu na právach niektorého z dotknutých účastníkov. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba zväčša predbežnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto dočasná úprava sa musí javiť ako naliehavá. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloletého. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, záujem maloletého dieťaťa. V otázkach týkajúcich sa úpravy styku s maloletými súd pristupuje k využitiu inštitútu neodkladného opatrenia len výnimočne, a to najmä v situáciách, kedy jeden z rodičov absolútne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom za situácie, kedy styk nie je dosiaľ jednoznačne súdne upravený (teda ani vymáhateľný), najmä s cieľom zabrániť zániku citových väzieb medzi dotknutým rodičom a dieťaťom.

7. Z návrhu na nariadenie dokazovania s prílohami a úradného záznamu v konaní č.k. XXP/XX/XXXX má súd za osvedčené, že medzi matkou a otcom dieťaťa došlo k partnerským nezhodám, po ktorých matka dňa 19.09.2020 opustila spoločnú domácnosť a deti zostali v tejto domácnosti v starostlivosti otca, ktorý od tohto času vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti. Obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o maloleté deti, pričom žiaden z rodičov neosvedčil, že by druhému rodičovi v tejto starostlivosti bránili závažné prekážky resp. by nebol spôsobilý na osobnú starostlivosť o maloleté deti. Tvrdenia rodičov ohľadne vôle maloletých detí sa rozchádzajú. Otec uvádza, že matke maloletých nijako nebráni v stretávaní sa s maloletými deťmi, matka v návrhu uvádza, že sa s deťmi stretáva, avšak nie v rozsahu, v akom si praje a aký je v záujme maloletých detí. Otec matke neumožňuje styk s deťmi vykonávaný spôsobom, že by u nej prespali.

8. Súd má za to, že na rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností v danej veci je nevyhnutné uskutočniť riadne dokazovanie zamerané na zistenie skutočností významných pre rozhodnutie o zverení maloletého do starostlivosti jedného z rodičov, ako aj na zistenie skutočností dôležitých pre určenie primeranej výšky výživného uhrádzaného rodičom, ktorému deti nebudú zverené. Vzhľadom na krátkosť lehoty pre nariadenie neodkladného opatrenia, súd nemá možnosť vykonať akékoľvek dokazovanie ohľadne starostlivosti o maloleté deti, tobôž nie ohľadne ich vôle zostať s jedným z rodičov po rozchode rodičov. Súd preto môže vychádzať iba z tvrdení strán a predložených dôkazov. Z tvrdení strán jednoznačne vyplýva, že vzťah medzi rodičmi je narušený a že sa nevedia dohodnúť na starostlivosti o maloleté deti. V takom prípade je namieste autoritatívne rozhodnutie súdu, ak by bolo zrejmé, že súdom nariadená úprava by bola v najlepšom záujme maloletých detí. Matka však vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nepreukázala (neosvedčila) relevantné skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému práve neodkladným opatrením. Každodenná starostlivosť o maloletého, ako aj jeho výživa sú riadne zabezpečené. Súd nemôže a priori preferovať osobnú starostlivosť ktoréhokoľvek z rodičov, hoci by mal za osvedčené, že tento rodič v nižšom veku detí vykonával osobnú starostlivosť o maloleté deti v podstatnom rozsahu, keď bol s deťmi na materskej a rodičovskej dovolenke. Súd tak nemal preukázané (osvedčené) také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletého alebo maloletý sám je ohrozený, alebo by mu hrozila závažná ujma, ak neodkladné opatrenie nebude nariadené. Súd s ohľadom na vyššie uvedené, keďže sa neosvedčila potreba okamžitého riešenia situácie dočasnou úpravou pomerov navrhnutou matkou maloletého, návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súd záverom dodáva, že akýkoľvek zásah súdu do úpravy osobnej starostlivosti o maloleté dieťa a styku s ním bez možnosti podrobného skúmania, bez osvedčenia existencie urgentnej situácie odôvodňujúcej okamžitý zásah súdu, nepovažuje za súladný so záujmom maloletých, najmä s poukazom na možnosť opätovnej zmeny tejto úpravy rozhodnutím súdu vo veci samej, čo je v rozpore s jedným so základných predpokladov priaznivého vývoja maloletých, ktorým je stabilita ich výchovného prostredia. V otázke osobnej starostlivosti o maloletého je potrebné vykonať podrobné dokazovanie, pričom matka si môže podať na súd návrh na úpravu práv a povinností k maloletému. V prípade, ak by otec neumožňoval

matke styk s dieťaťom, môže táto podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd styk s dieťaťom upravil s cieľom zabrániť zániku citových väzieb medzi matkou a dieťaťom.

9. Vo výroku II. uznesenia súd vzhľadom na vyššie citované ustanovenia Zákona o rodine a § 117 CMP, ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka, ktorý ho bude zastupovať a dohliadať na ochranu jeho práv a záujmov v tomto konaní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).